

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvæ Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1605

Epist. XXXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53700)

EPIST. XXXIV.

GAUDERE se in profectu Lucilij, quia ab ipso est: & ipse eum formauit. Hortatur porro pergere, & ad summum.

CRESCO & exulto, & discussâ senectute recalefco, quoties ex his quæ agis & scribis, intelligo quantum te ipse (nam ¹ turbam olim reliqueras) supergrederis. Si agricolam ² arbor ad fructum perducta delectat, si pastor ex fœtu gregis sui capit voluptatem, si alumnus suum nemo aliter intuetur quam vt adolescentiam illius suam iudicet: quid euenire credis his, qui ingenia educauerunt, & quæ tenera formauerunt, adulta subito vident? Assero te mihi. meum opus es. Ego cum vidissem indolem tuam, inieci manum, exhortatus sum, addidi stimulos, nec lentè ire passus sum, sed subinde incitavi: & nunc idem facio. Sed iam currentem hortor, & inuicem hortantem. Quid, **B** aliud, inquis, ³ adhuc volo? in hoc plurimum est. ⁴ Non sic quomodo principia totius ⁵ operis dimidium occupare dicuntur, ita res animo constat: pars magna bonitatis est, velle fieri bonum. Scis quem dicam bonum? perfectum, absolutum, quem malum facere nulla vis, nulla necessitas possit. Hunc in te prospicio, si perseueraveris & incubueris, & id egeris, vt omnia facta dictaque tua inter se congruant ac respondeant sibi, & vnâ formâ percussa sint. Non est huiusmodi animus in recto, cuius ⁶ acta discordant.

EPIST. XXXV.

AMICVM illum sibi optat, id est virum bonum. aliter enim amicus nemo est, etiamsi amat. Hoc ergo faciat, & imprimis discat **CONVENIENTER** viuere, id est constanter, id est **C** sapienter.

CVM tetam obnixè rogo ¹ vt studeas, meum negotium ago. habere amicum volo: quod contingere mihi (nisi pergas excolere te, vt cœpisti) ² non potest. Nunc enim amas me, amicus non es. Quid ergo? hæc inter se diuersa sunt? imò dissimilia. Qui amicus est, amat: qui amat, non vtique amicus est. Itaque amicitia ³ semper prodest: amor etiam aliquando nocet. Si nihil aliud, ob hoc profice, vt amare discas. Festina ergo, dum mihi proficis, ne istuc alteri didiceris. Ego quidem percipio iam fructum, cum mihi fingo vno nos animo futuros, & quidquid ætati meæ vigoris abcessit, id ad me ex tuâ,

EPIST. XXXIV. I. TURBAM OLIM.] Libri scripti, turbam quam olim. Lego, turbam quidem olim.

2. ARBOR AD FRUCTVM.] Meus, arbor fructum productura: & bene.

3. ADHVC VOLO?] Vide ne distinctiunculâ magis expediatur: Quid aliud, inquis, adhuc volo. Vt hæc Lucilij sint: & quid vltra hortère, mi Seneciam volo. Et subiit: Multum, hoc quidem esse, non tamen omnia.

4. NON SIC QUOMODO.] Quidam libri, Nam sic: & melius.

5. OPERIS DIMIDIUM.] Notum adagium, & Floratio, in hac ipsâ re expressum: Dimidium facti qui cœpit, habet: sapere aude. Velis, & tenta sapere: dimidium rei erit. Nec enim totum: neque sola voluntas sufficit: sed videndum vt recta ea sit, quod sine Scientiâ non assequitur. Itaque Seneca gradationem hanc facit: Actio recta non erit, nisi Voluntas

sit recta: ab hac enim est actio. Rursus voluntas non erit recta, nisi habitus animi rectus fuerit: ab hoc enim est voluntas. Habitus porro animi non erit, sine Scientiâ: quæ Bona scilicet & Mala distinguat. Vide epist. XCv.

6. ACTA DISCORDANT.] Nam Sapientis nota, semper idem velle & nolle. Itaque nihil opus addere, cuius dictis acta: etsi quidam hoc libri, nam pertinet ad ὁμολογίας, de quâ sapere.

EPIST. XXXV. I. VT STUDEAS.] Stoico sensu, Studeas: id est, philosophiæ operam naues. Vide Manuduct. II. Dissert. I.

2. NON POTEST.] Neque enim inter malos, aut inter dissimiles, Amicitia.

3. SEMPER PRODEST.] Amicitia Bonum est: Boni autem Stoica definitio, id quod prodest. Manuduct. II. Dissert. XXI.

4. NON